

JÁSÁR KÖNYVE

ELSŐ TELJES MAGYAR FORDÍTÁS

AGATOS MEDIA

2020

ELŐSZÓ AZ ANGOL FORDÍTÓTÓL

Jásár könyve

ספר הישר

(Sefer haYashar)

A Jásár könyvének angol fordítása az eredeti pontozatlan héber szöveg alapján készült. Az angol fordító szerint a héber szöveg teljesen tükrözi a Szentírás stílusát, ami meglátszik a történetek nemes egyszerűségében és pontos, stílusos elrendezésében. Ez az, ami megmutatja és különlegessé teszi a héber nyelv zsenialitását. Számtalan belső bizonyítékkal együtt meggyőzi a héber tudóst, hogy a könyv néhány kétséges rész kivételével az ókor egyik tiszteletreméltó műve. Annak ellenére, hogy néhány újítást viszonylag új időkben tettek hozzá, továbbra is elegendő bizonyíték marad ahhoz, hogy igazolja azt, hogy a könyv egy olyan változataról van szó, amire a Szentírásban a Józsué könyve 10,13 és a Sámuel 2. könyve 1,18 hivatkozik. Az egész könyvben legfeljebb hét vagy nyolc olyan szó található, amelyek szerkezetileg a káldeus nyelvből származhatnak. Első áttanulmányozása során némi zavartság és kétség támadt a fordító fejében a hitelességét illetően, de minél közelebbről tanulmányozta, annál biztosabb volt benne, hogy olyan információs kincseket tartalmaz a korai időkről, amelyekről más nemzetek történelme hallgat. A fordító különösen örült annak, hogy a könyv teljes tartalma igazolja és illusztrálja az isteni történelemben rögzített nagy és felbecsülhetetlen igazságokat.

Ebben a rendkívüli könyvben az olvasó a legmagasztosabb erény, odaadás és nagylelkűség modelljeivel fog találkozni, amelyek nem mulaszthatják el a csodálatát, és ugyanakkor olyan magasztos érzést gerjesztenek, hogy kövesse az eléje állított dicsőséges példákat. A címben szereplő ישר (jásár) szó szerinti jelentése „egyenes, helyes”. Mivel a könyvet sokan nem ismerték, ezért hibásan Jásár könyvének nevezték, azt gondolva, hogy ez egy személyt jelölhet, esetleg Jásár prófétát vagy Izrael egyik bíróját. A könyv több fordítója nem volt tudatában annak, hogy a héber י soha nem szerepel a tulajdonnevek előtt. A könyv több olyan részletre is kiter az események elbeszélése során, amit a Szentírás nem említ meg. Jásár könyve számos Bibliában előforduló genealógiai és időrendi nehézségre is egyértelműen rávilágít. A könyvet a fordító olyan történelmi műként ajánlja figyelmünkbe, ami a patriarchális idők minden jellegzetes egyszerűségével rendelkezik, és mint ilyen, szemlélteti és megerősíti a Szentírásban számunkra átadott szent igazságokat. Azonban nem egy tökéletes feljegyzésként állítja elénk, hanem, mint ahogy minden ősi írást (az ihletett könyveket kivéve), bizonyos mértékig ezt is megrágtá az idő vasfoga, és okkal feltételezhető, hogy néhány kiegészítés is került hozzá. A szent történelemben rögzített összes jeles szereplő életének és emlékezetes mozzanatának történetét tartalmazza Ádámtól egészen a Vének idejéig, akik Józsuét utódjukként követték.

ELŐSZÓ A MAGYAR FORDÍTÁSHOZ

Ha a Jásár könyvét egy lelkes bibliatanulmányozó veszi a kezébe, akkor egyszerűen nem tudja letenni, mert teljesen magával ragadja majd a felfedezés öröme. Ha olyan személyiség vagy, aki szereti elképzelni, amit olvas és számtalanszor felteszi azokat a kérdéseket, hogy miért, és egyébként is hogyan lehetett, akkor ez a könyv olyan lesz számodra, mint egy elemlámpa a sötét labirintusban, ami rávilágít az eddig nem értett és homályos részekre. Ha szereted az Indiana Jones filmeket és hasonlóan a főhőshöz téged is izgalomba hoznak a bibliai történetek és szereplőik, akkor olyan lesz, mintha egy kincses térképet találtál volna.

Amikor először hallottam egy előadáson a Jásár könyvéről nem nagyon vettem komolyan, azt gondoltam, ha nem került bele a Szentírásba, biztos okkal történt, és ez így is van. A könyv eredeti, több ezer éves változata ugyanis még nem került elő, és addig, amíg ez nem történik meg, nem igazolható teljes mértékben az írás valódisága. De ott az előadáson egyik kedves barátom unszolására, miután megmutatta, hogy a Biblia két esetben is hivatkozik a Jásár könyvére, gondoltam egy kis utánajárást megér a dolog.

Az első pillanattól kezdve istenfélő módon közeledtem a témához. Nem akartam olyan területre tévedni, ami eltávolít a teljes igazságtól, az Isten Igéjétől, aminek több mint 25 éve rendszeres olvasója vagyok. Találtam az interneten egy, mint utóbb kiderült, eléggé nyers magyar fordítást, ami csupán a könyv harmada volt. Nagyon kritikus szemmel tanulmányoztam és eldöntöttem, ha azt érzem, hogy a Jásár könyve összezavar, vagy olyan információkat tartalmaz, ami összeegyeztethetetlen és ellentmond a bibliának, akkor félreteszem, és nem foglalkozok vele többet. Mivel a könyv átment a korábban felállított szűrőimen és egyébként pedig nagyon izgalomba hozott, megkerestem a Jásár könyvének angol változatát, amit pár napon belül végig is olvastam. Miközben az angol változatot olvastam folyamatosan csepegtettem a barátomnak azokat a felfedezéseket, amiket a könyvből szereztem. Végül megkért, hogy ha oldalanként is, de fordítsam le neki magyarra, mert nagyon érdekli a könyv. A következő egy évet egy kincskezesítéshez hasonlítanám, ahol a kincsek olyan puzzle darabok voltak, amiket beillesztve a hiányzó helyekre egy „lehetőség” forgatókönyv képe tárult elém, amiben több olyan kérdésre találhattam „lehetőség” válaszokat, amiket sokan mások is feltettek.

Csak pár példát hadd említsek. Miért pont Ábrámot választotta az Úr, és mi elől menekült, ki volt az ellensége? Jákob miért nem ismerte fel az esküvőn, hogy nem Ráhel, hanem Leát adták hozzá? Mit tudott az a házi bálvány, hogy Ráhel magával vitte, mikor Jákobbal eljött a Lábán házából? Hogy szedhették rá úgy az egyiptomiak a József halála utáni korszakban a gazdag és befolyásos izraelitákat, hogy végül rabszolgáik lettek? Ki lehetett Mózesnek az a kúsita felesége, akit testvérei kritizáltak? Mózes miért lett nehézajkú és ez mit is jelent? Ki volt tulajdonképpen Bálám, próféta vagy varázsló?

Ezek mellett különösen szeretném kiemelni a két kedvenc bibliai szereplőm József és Mózes történeteit, amelyek szintén olyan részek, ahol nem tudja letenni az olvasó a könyvet.

A Jásár könyve eredetileg egy pontozatlan héber szöveg, amit az angol King James fordításhoz hasonló régies nyelven fordítottak le a 19. században, én ebből az angol fordításból indultam ki. A magyar fordításban a régies Károli nyelvezet helyett a mai magyar nyelv közérthetőségére tettem a hangsúlyt. A gyakorta szereplő „és, íme” kötőszavakat lehetőség szerint elhagytam és a mondatokra való tagolást is alkalmaztam ott, ahol lehetett a könnyebb megértést elősegítve. A tulajdonnevek esetében legtöbbször a Károli fordításban szereplő változatokat, illetve a köznyelvben elterjedt neveket használtam, a többi kevés helyen az angol változatot szerepeltettem a szövegben.

Összességében egy nagyon lendületes és izgalmas történelmi írásról van szó, amit ma még semmiképpen nem emelhetünk fel a Szentírás szintjére, és nem is csatolhatjuk ahhoz. A Szentírás eseményeinek és történelmi hátterének tanulmányozása nagymértékben elősegíti a Biblia megértését, ebben segítenek például: a Makkabeusok könyvei és Josephus Flavius írásai is. A könyv tanulmányozása és fordítása során egyszer sem tapasztaltam, hogy a Bibliától eltávolítana és kételyeket ébresztene vele kapcsolatban, inkább elősegítette a Szentírás még mélyebb kutatását és az összefüggések megértését. Párhuzamosan olvasva a Bibliával olyan érzéseket kelt, mintha egy puzzle hiányzó elemeit illesztené a helyére az ember. Egy olyan történelmi könyvként szeretném tehát mindenkinek ajánlani, ami ugyan tartalmaz pár későbbi korból származó beszúrást, de közben teljesen átjön rajta a Szentírásban található törvény könyvének mély tisztelete és Isten felemelése.

Kívánom, hogy a Jásár könyvének olvasása felgyújtsa az olvasóban a tüzet, hogy újra és újra elővegye Isten Igéjét és a rendszeres tanulmányozása során felfedezze a benne található rengeteg mennyei kincset!

Jásár könyve 91,16-17

*„Áldott legyen az Úr mindörökké! Ámen és ámen.
Erősítsétek meg magatokat, és mindnyájatoknak,
akik az Úrban bíznak, szíve legyen bátor!”*

Balogh Péter

11. FEJEZET

1. Nimród, Kús fia pedig még mindig Sineár földjén volt, uralkodott rajta, és ott lakott. Városokat épített Sineár földjén.

2. A négy városnak ezek a nevei, amiket épített, és elnevezte őket a toronyépítésben velük történt események alapján.

3. Az első Babelnek hívta és azt mondta: „*Mert az Úr összezavarta az egész föld nyelvét.*” A második nevét pedig Erekhnek nevezte: „*Mert onnan szórta szét Isten őket.*”

4. A harmadikat pedig Ekednek hívta és azt mondta: „*Nagy csata volt azon a helyen.*” A negyediket pedig Kálnénak hívta: „*Mert fejedelmei és hatalmasai ott semmisültek meg, és bosszantották az Urat, lázadtak és vétkeztek ellene.*”

5. Amikor Nimród megépítette ezeket a városokat Sineár földjén, bennük helyezte el népének fennmaradó részét, fejedelmeit és hatalmasait, akik megmaradtak az ő királyságában.

6. Nimród pedig Babelben lakott. Ott újíttotta meg uralmát maradék alattvalója felett, és biztonságban uralkodott. Nimród alattvalói és fejedelmei Amrafelnek nevezték és azt mondták, hogy a toronynál fejedelmei és emberei ő általa estek el.

7. Ennek ellenére Nimród nem tért vissza az Úrhoz, és folytatta gonoszságát és az emberek fiainak gonoszságot tanított. Mardon, a fia, rosszabb volt, mint az atyja, és folytatta atyja utálatosságait.

8. Bűnbe vitte az emberek fiait, ezért mondják azt: „*A gonosztól származik a gonoszság.*”

9. Abban az időben háború volt Khám gyermekeinek családjai között, mivel ők az általuk épített városokban laktak.

10. Khedorlaomer, Élám királya, eltávozott a Khám gyermekeinek családjaitól, harcolt velük, és leigázta őket. Elment a síkság öt városába, harcolt ellenük és leigázta őket, és az ő irányítása alá kerültek.

11. Tizenkét évig szolgálták őt, és évente adót fizettek neki.

12. Ebben az időben halt meg Szerug fia Náhor, Ábrám, Terah fiának negyvenkilencedik évében.

13. Életének ötvenedik évében Ábrám, Terah fia kijött Noé házából, és elment atyja házához.

14. Ábrám ismerte az Urat, és az ő útjain és utasításai szerint járt. Az Úr, az ő Istene vele volt.

15. Terah, Ábrám atyja abban az időben, még Nimród király seregének parancsnoka volt, és még mindig idegen isteneket követett.

16. Ábrám elment atyja házához. Templomaikban tizenkét álló istent látott. Ábrám haragra gerjedt, amikor meglátta ezeket a képmásokat atyja házában.

17. Ábrám azt mondta: „*Él az Úr, ezek a képmások nem maradhatnak atyám házában! Úgy tegyen velem az Úr, aki engem teremtett, ha három napon belül nem töröm össze mindet!*”

18. Ábrám elment onnan és forrt benne a düh. A kamrából sietve ment Ábrám atyja külső

udvarába, és az atyját az udvarban ülve találta és minden szolgája vele együtt volt. Ábrám odament és leült eléje.

19. Megkérdezte Ábrám az atyját: *„Atyám, mondd meg, hol van Isten, aki teremtette az eget és a földet, és az emberek minden fiát a földön, és aki téged és engem teremtett?”* Terah válaszolt fiának, Ábrámnak, és azt mondta: *„Azok, akik minket teremtettek, mind velünk vannak a házban.”*

20. Ábrám így szólt atyjához: *„Én uram, mutasd meg őket nekem, kérlek!”* Terah bevitte Ábrámot a belső udvar kamrájába. Ábrám látta, hogy az egész szoba tele volt fa és kő istenekkel, tizenkét nagy képmással és számtalan, ezeknél kisebb másikkal.

21. Terah azt mondta fiának: *„Ezek ők, akik teremtettek mindent, amit a földön látsz, és akik engem, téged és az egész emberiséget teremtettek.”*

22. Terah meghajolt istenei előtt, és azután elment tőlük. Ábrám, a fia is elment vele.

23. Amikor Ábrám elment tőlük, odament anyjához, leült előtte, és így szólt anyjához: *„Az én atyám megmutatta nekem azokat, akik az eget és a földet és az emberek minden fiát alkották.*

24. *Most tehát siess és hozz egy kölyköt a nyájból, és készíts belőle ízletes húst, hogy atyám isteneinek elvihessem áldozatul, hogy megehessék ezeket! Talán ezáltal elfogadhatóvá válhatok számukra.”*

25. Az anyja így tett, és elhozott egy kölyköt, ízletes húst készített belőle, és elhozta Ábrámhoz. Ábrám pedig elvette anyjától az ízletes húst, és atyja istenei elé vitte. Odament hozzájuk, hogy ehessenek. Terah, az atyja pedig nem tudott erről.

26. Ábrám azon a napon, amikor közéjük ült, látta, hogy ezeknek nincs hangjuk, hallásuk, mozgásuk, és egyikük sem tudja kinyújtani kezét, hogy egyen.

27. Ábrám kigúnyolta őket, és így szólt: *„Biztos az ízletes hús, amelyet készítettem, nem tetszett nekik, vagy talán kevés volt nekik, és ezért nem ettek. Holnap ezért ennél jobb és bőségesebb, frissebb, ízletesebb húst készítetek, hogy láthassam az eredményt.”*

28. Másnap Ábrám utasította anyját az ízletes hússal kapcsolatban. Az anyja felkelt és három szép kölyköt hozott a nyájból, és ezekből készített néhány kiváló ízletes húst, amelyet a fia szeretett, és odaadta fiának, Ábrámnak. Terah, az atyja nem tudott erről.

29. Ábrám elvette anyjától az ízletes húst, és atyja istenei elé vitte a kamrába. Közelebb ment hozzájuk, hogy ehessenek, és eléjük helyezte. Ábrám egész nap előttük ült, gondolva, hogy talán esznek.

30. Ábrám figyelte őket. Nem volt se hangjuk, se hallásuk, és egyikük sem nyújtotta ki kezét a hús felé, hogy egyen.

31. Aznap este abban a házban Ábrám Isten szellemével lett felruházva.

32. Felkiáltott és azt mondta: *„Jaj atyámnak és ennek a gonosz nemzedéknek, akiknek a szíve mind hiúságra hajlik, akik ezeket a fa és kő bálványokat szolgálják, amik nem tudnak enni, szagolni, hallani és beszélni, akiknek van szájuk beszéd nélkül, szemük látás nélkül, füleik hallás nélkül, kezeik érzés nélkül és lábaik, amik nem tudnak mozogni! Hasonlók azokhoz, akik készítették őket és akik bennük bíznak.”*

33. Amikor Ábrám mindezeket látta, haragra gerjedt az atyja ellen. Sietve kezébe vett egy fejszét. Bement az istenek kamrájába, és szétörte atyja összes istenét.

34. Miután széttörte a képmásokat, a fejszét a nagy isten kezébe tette, ami ott volt ezek előtt, és kiment. Atyja, Terah pedig hazajött, mert az ajtónál hallotta a fejsze csapásainak hangját. Így Terah bejött a házba, hogy megtudja, miről van szó.

35. Terah a képmások szobája felől hallotta a fejsze zaját. A szobához rohant a képmásokhoz, és találkozott a kifelé jövő Ábrámmal.

36. Terah belépett a szobába. Az összes bálványt ledőlve és összetörve találta, és a fejszét pedig a legnagyobb kezében, amely nem volt összetörve. Az ízletes hús, amit Ábrám, az ő fia készített, még mindig előttük volt.

37. Amikor Terah ezt meglátta, nagy haragra gerjedt, és a szobából sietve Ábrámhoz ment.

38. Megtalálta Ábrámot, a fiát, aki még mindig a házban ült és mondta neki: „*Mi ez a dolog, amit isteneimmel tettél?*”

39. Ábrám válaszolt Terahnak, az ő atyjának, és ezt mondta: „*Nem úgy, uram, mert ízletes húst vittem eléjük, és amikor odamentem hozzájuk a hússal, hogy megehessék, egyszerre nyújtották ki kezüket, hogy egyenek, mielőtt a nagy kinyújtotta volna kezét, hogy egyen.*”

40. *A nagy látta cselekedeteiket, melyeket előtte tettek, és erőszakos haragra gerjedt ellenük. Elment és fogta a házban lévő fejszét, odament hozzájuk és összetörte mindet. A fejsze még a kezében van, ahogy látod.*”

41. Terah újra haragra gerjedt fia, Ábrám ellen, amikor ezt mondta dühében Ábrámnak, a fiának: „*Mi ez a mese, amit elmondtál? Te hazugságokat beszélsz nekem.*”

42. *Van-e ezekben az istenekben szellem, lélek vagy erő, hogy mindezeket megtegyék, amit elmondtál nekem? Ezek nem fa és kő? Nem én magam készítettem őket? Hogy tudsz ilyen hazugságokat mondani, hogy az a nagy isten, aki velük volt, az vágta le őket? Te vagy, aki a fejszét a kezébe titted, majd azt mondtad, hogy ő vágta le az összeset.*”

43. Ábrám válaszolt az atyjának, és mondta neki: „*És akkor hogyan szolgálhatod ezeket a bálványokat, akiknek nincs hatalmuk semmit se tenni? Meg tudnak-e szabadítani téged azok a bálványok, amelyekben bízol? Hallhatják-e az imádságodat, amikor megszólítod őket? Meg tudnak-e szabadítani téged ellenségeid kezéből, vagy megvívják-e érted a csatáidat ellenségeid ellen, hogy olyan fát és követ szolgálj, ami nem tud sem beszélni, sem hallani?*”

44. *Most ez biztos nem jó neked, sem a veled kapcsolatban álló emberek fiainak, ha ezeket cselekszed. Olyan ostobák, olyan bolondok, olyan értelmi fogyatékosok vagytok, hogy fát és követ szolgáltok, és ezek után mentek?*

45. *Elfelejtettétek az Úristent, aki az eget és a földet teremtette, és aki benneteket teremtett a földön? Ezáltal nagy bajt hoztok lelkeitekre ebben a dologban a kő és fa szolgálata által.*

46. *Nem ugyanez volt a mi atyáinkkal a régi bűn idején, és a világegyetem Úristene rájuk hozta az özönvizet és elpusztította az egész földet?*

47. *Hogyan vagy képes ezt tovább folytatni, és szolgálni fa és kő isteneknek, akik nem hallanak, nem beszélnek, és nem szabadítanak meg az elnyomás alól, ezáltal vívód ki magadra a világegyetem Istenének haragját?*

48. *Most tehát atyám tartózkodj ettől, és ne hozz veszedelmet lelkedre és házadnépe lelkére!*"

49. Ábrám sietve elugrott atya elől, és elvette a fejszét atya legnagyobb bálványától, amivel Ábrám összetörte ezeket és elrohant.

50. Terah, látta mindazt, amit Ábrám tett. Elsietett a házából, és elment a királyhoz. Nimród elé járult, megállt előtte és meghajolt a király előtt. Mondta a király: „*Mit akarsz?*”

51. Ő mondta: „*Kérlek téged, uram, hogy hallgass meg engem! Most ötven éve született egy gyermekem, és így cselekedett isteneimmel, és így szólt. Most azért, uram és királyom, küldj el érte, hogy elé járulhasson, és a törvény szerint ítéld meg őt, hogy megszabadulhassunk az ő gonoszságától!*”

52. A király elküldött három embert szolgálai közül, és azok elmentek és Ábrámot a király elé vitték. Nimród, minden fejedelme és szolgálja azon a napon előtte ültek, és Terah is előttükült.

53. Mondta a király Ábrámnak: „*Mit tettél atyáddal és isteneivel?*” Ábrám a királynak és az ő atyjának mondott szavaival válaszolt, és azt mondta: „*A nagy isten, ami velük volt a házban, az tette velük, amit hallottál.*”

54. Mondta a király Ábrámnak: „*Hogy lenne erejük beszélni, enni és cselekedni, ahogy te mondtad?*” És felelt Ábrám a királynak és azt mondta: „*És ha nincs bennük erő, miért szolgálod őket? Az emberek fiait vétekbe viszed a te ostobaságod által.*”

55. *El tudod képzelni, hogy megszabadíthatnak téged, vagy bármilyen kicsi vagy nagy dolgot megtehetnek, hogy őket szolgálod? Miért nem érdekel az egész világegyetem Istene, aki téged teremtett és akinek a hatalmában áll megölni és életben tartani?*

56. *Ó bolond, ostoba és tudatlan király, jaj neked örökre!*

57. *Azt gondoltam, hogy a szolgálóidat az egyenes útra tanítod, de nem ezt tetted, hanem az egész földet betöltötted bűneiddel és néped bűneivel, akik útjaidat követték.*

58. *Nem tudod, vagy nem hallottad, hogy őseink követtek el ilyen gonoszságot a régi időkben, amit te cselekszel? Az örökkévaló Isten rájuk hozta az özönvizet, és el is pusztította az egész földet ő miattuk. És most te fel akarsz kelni és a te néped, és hasonlóan tesztel cselekedeteikhez, hogy a világegyetem Úristenének haragját kivívjad, és veszedelmet hozz magadra és az egész földre?*

59. *Most azért tedd félre ezt a gonosz tettet, amit cselekszel, és szolgálj a világegyetem Istenét, ugyanis a te lelked az ő kezében van, és akkor jó lesz hozzád!*

60. *Ha a bűnös szíved nem hallgat szavaimra, hogy elhagyjad a gonosz útjaidat és az örökkévaló Istent szolgálj, akkor szégyenben halsz meg az utolsó napokban te, néped és mindazok, akik kapcsolatban állnak veled és hallgatnak szavaidra, vagy a te gonosz útjaidon járnak.*”

61. Amikor Ábrám abbahagyta beszédét a király és a fejedelmek előtt, Ábrám felemelte szemeit az égre, és azt mondta: „*Az Úr látja az összes gonoszt, és meg fogja ítélni őket.*”